

PAWEŁ CHMIELNICKI, ELŻBIETA INGLOT-BRZEK, IGOR STYN

Redukcja ryzyka przedsiębiorcy jako przedmiot inicjatyw legislacyjnych. Wnioski z badań

Streszczenie

Artykuł dotyczy problemu długookresowych tendencji zachodzących w procesie stanowienia prawa w Polsce. Teoretycznym uzasadnieniem występowania takich tendencji jest założenie, że człowiek zwykle działa zgodnie z gotowymi schematami działania, zaakceptowanymi przez zbiorowość, które obejmują normy (reguły) należące do trzech podstawowych kategorii: (1) reguły dotyczące zdobywania dóbr za pomocą wymiany towarowo-pieniężnej, (2) reguły odnoszące się do pozyskiwania dóbr poprzez powołanie się na uprawnienia wynikające z przynależności do zbiorowości oraz (3) normy prawne, których rolą jest ochrona i upowszechnienie reguł należących do dwóch pierwszych kategorii. W rezultacie popyt na sposoby zaspokajania potrzeb determinowany określonymi regułami zwiększa podaż norm prawnych związanych z określonym zagadnieniem społeczno-gospodarczym. Skutkuje to pojawianiem się tendencji długookresowych w tworzeniu źródeł prawa, które można badać metodami empirycznymi, przedstawionymi w niniejszym artykule. W opracowaniu prezentowane są wyniki analiz dotyczących jednego z pytań badawczych, odnoszącego się do ważnego problemu społeczeństwa i gospodarki, jakim jest kwestia, czy regulacja ułatwia ocenę szans na osiągnięcie zakładanego celu gospodarczego, czy służy wzmocnieniu poczucia pewności obrotu gospodarczego, zmniejszeniu ryzyka niepowodzenia w działalności gospodarczej. We wnioskach zawarta jest teza, że zmniejszanie ryzyka przedsiębiorcy (przez regulacje bezpośrednie) jako trend w prawodawstwie systematycznie się umacnia. Analiza danych z badań pozwala zauważyć delikatny długoterminowy trend wzrostowy w ustawodawstwie, jeśli chodzi o zmniejszanie ryzyka gospodarowania przez przedsiębiorcę (w postaci regulacji bezpośrednio dotyczących tej tematyki). Można zauważyć, iż polski ustawodawca – w ujęciu długookresowym – kładzie duży, rosnący nacisk na tworzenie warunków do zmniejszania ryzyka obrotu gospodarczego.

Słowa kluczowe: ekonomia instytucjonalna – źródła prawa – proces stanowienia prawa – teoria i filozofia prawa